

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

Talsos

Paskaidrojuma raksts

Talsu novada pašvaldības domes 2024.gada 25.janvāra
saistošajiem noteikumiem Nr.5

“Bērnu reģistrācijas un uzņemšanas kārtība mācību uzsākšanai Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs pamatizglītības programmas apguvei 1. klasē, 4. klasē un 7. klasē”

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojumu, tostarp raksturojot iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi

1.1. Saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi

Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt bērnu reģistrācijas un uzņemšanas kārtību mācību uzsākšanai Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs pamatizglītības programmu apguvei 1. klasē, 4. klasē un 7. klasē, kā arī noteikt uzņemšanas prioritāro secību attiecīgajā izglītības iestādē. Piemērojot saistošo noteikumu kārtību, bērniem tiek nodrošināta vieta izglītības iestādē tuvāk mājām (ja attiecīgā iestāde īsteno konkrēto izglītības pakāpi), kā arī stiprinātas sākumizglītības posma saglabāšanas iespējas ārpus blīvāk apdzīvotajām vietām.

1.2. Problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi

Saistošie noteikumi izdoti atbilstoši Pašvaldību likuma 44. panta otrajai daļai, kas nosaka, ka dome var izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju – gādāt par iedzīvotāju izglītību, tostarp nodrošināt iespēju iegūt obligāto izglītību un gādāt par pirmsskolas izglītības, vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību.

Lai nodrošinātu Izglītības likuma 17. panta pirmajā daļā noteikto pašvaldības pienākumu – nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības izglītības iestādē, kā arī vietu sadali starp bērniem, kuri pretendē uz vietu Talsu novada pašvaldības izglītības iestādē dzīvesvietai tuvākajā izglītības iestādē, un bērniem, kas pretendē uz vietu izglītības iestādē, kas nav viņa dzīvesvietai tuvākā izglītības iestāde (sevišķi uz vietu 1. klasē un sākumizglītības posmā), ir nepieciešams noteikt prioritāro uzņemšanas kārtību. Minēto prioritāro secību nosaka noteikumu 8. punkts.

Saistošos noteikumus nav paredzēts piemērot bērnu uzņemšanai speciālās izglītības iestādēs, kur uzņemšana tiek īstenota Ministru kabineta noteikumos minētajā kārtībā.

1.3. Pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums

Izglītības likuma 17. panta pirmajā daļā noteikts pašvaldības pienākums – nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības izglītības iestādē. Uzņemšanas kārtību izglītības iestādēs reglamentē Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumi Nr. 11 “Kārtība, kādā izglītojamie tiek uzņemti vispārējās izglītības programmās un atskaitīti no tām, kā arī obligātās prasības izglītojamo pārcelšanai nākamajā klasē”, tomēr ne minētais Izglītības likuma, ne Ministru kabineta noteikumu regulējums nenosaka prioritāro secību, kāda jāievēro, ja attiecīgajā pašvaldības izglītības iestādē telpu kapacitātes trūkuma dēļ vai cita pamatota iemesla dēļ nav iespējams uzņemt bērna izglītības programmas apguvei.

1.4. Ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība

Tiesiskā regulējuma neesamības gadījumā pastāv risks, ka pašvaldība nevar nodrošināt Izglītības likuma 17.panta pirmajā daļā noteikto pienākumu – nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības izglītības iestādē, ja šajā izglītības iestādē jau uzņemti pašvaldībā deklarētie bērni, kuriem attiecīgā izglītības iestāde nav dzīvesvietai tuvākā.

1.5. Ja paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu, pamato tās noteikšanas nepieciešamību un tvērumu, iekļaujot vismaz šādu kritēriju izvērtējumu:

Nav paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu

1.5.1. Nodarījuma (problēmsituācijas), par kuru paredz administratīvo atbildību, aktualitāte

Neattiecināms

1.5.2. Nodarījuma attiecināmība uz publiski tiesiskajām attiecībām

Neattiecināms

1.5.3. Nodarījuma bīstamība un sabiedriskais kaitīgums, sekas – pamatots sabiedrības interešu aizskārums

Neattiecināms

1.5.4. Administratīvā akta prioritātes principa ievērošanas iespējas;

Neattiecināms

1.5.5. Paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva elementi – darbība vai bezdarbība, par kuru paredzēta administratīvā atbildība;

Neattiecināms

1.5.6. Korespondējošās tiesību normas – saistošo noteikumu vienības, par kurās esošā regulējuma neīstenošanu ir noteikta administratīvā atbildība;

Neattiecināms

1.5.7. Vai un ar kādiem administratīvā pārkāpuma procesā esošajiem līdzekļiem būs iespējams problēmsituācijas konstatēt un izmeklēt, kā arī pierādīt personas vainu nodarījumā

Neattiecināms

1.5.8. Soda veida un apmēra izvēles pamatojums

Neattiecināms

1.5.9. Administratīvā soda efektivitāte nodarījumu skaita samazināšanā, seku novēršanā, sabiedriskās kārtības nodrošināšanā sabiedrības interesēs;

Neattiecināms

1.5.10. Soda piemērotāja – kompetentās iestādes, kura piemēros sodus, – izvēles apsvērumi

Neattiecināms

1.5.11. Saistošo noteikumu izvērtējums citu normatīvo aktu, kas nosaka administratīvo vai kriminālatbildību attiecīgajā jomā, kontekstā

Neattiecināms

1.6. Iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības

Alternatīvas problēmsituāciju risinājumam nav identificētas.

2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus

Fiskālā ietekmes palielināšanās nav paredzēta.

2.1. Saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus:

2.1.1. Samazina vai palielina ieņēmumu daļu

Neietekmē

2.1.2. Samazina vai palielina izdevumu daļu

Neietekmē

2.1.3. Ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām)

Nav plānota ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu un izdevumu daļā.

2.2. Informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi (saistībā ar 5., 6. sadaļu)

Saistošo noteikumu izpildi organizē Talsu novada Izglītības pārvalde, iesniegumu reģistrācija tiek organizēta atbilstoši iesniegumu saņemšanas kārtībai Talsu novada pašvaldībā.

3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci (aktuālā situāciju, prognozes tirgū un atbilstība brīvai un godīgai konkurencei)

Nav paredzēta būtiska ietekme, pastāv iespējamība, ka, ieviešot saistošo noteikumu nosacījumus, var tikt stiprinātas vietējās apdzīvotās teritorijas izglītības iestādes.

3.1. Sociālā ietekme – ietekme uz cilvēku dzīvesveidu, kultūru, labsajūtu, sabiedrību kopumā, kā arī ietekme uz konkrētām sabiedrības grupām, tai skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautajām sabiedrības grupām, personu ar invaliditāti vienlīdzīgām iespējām un tiesībām, uz dzimumu līdztiesību

Saistošo noteikumu piemērošana rada iespējamību, ka, ieviešot saistošo noteikumu nosacījumus, var tikt stiprinātas vietējās apdzīvotās teritorijas izglītības iestādes.

3.2. Ietekme uz vidi – ar saistošo noteikumu īstenošanu izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī bioloģisko daudzveidību, augsni, zemes dzīles, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, kultūras un dabas mantojumu, iespējamā pakļautība avāriju vai katastrofu riskiem un visu minēto jomu mijiedarbība

3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību, iekļaujot informāciju par to, vai saistošie noteikumi:

3.3.1. Ietekmēs (piemēram, uzlabos, atjaunos, pasliktinās) vai neietekmēs cilvēku veselību

Neietekmē

3.3.2. Nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā

Neietekmē

3.3.3. Radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā

Neietekmē

3.4. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, norādot:

3.4.1. Vai ar saistošajiem noteikumiem tiks veicinātas uzņēmējdarbības aktivitātes, jaunu uzņēmumu veidošanās un esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja

Neietekmē

3.4.2. Kuri uzņēmēji ir saistošo noteikumu tiesiskā regulējuma mērķgrupa un vai tiesiskais regulējums radīs mērķgrupai jaunas tiesības, uzliks jaunus pienākumus vai nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas, veicinās tiesību realizēšanu, uzlabos pakalpojumu pieejamību u.c.

Neietekmē

3.5. Ietekme uz konkurenci – iekļauj aktuālās situācijas aprakstu, situāciju un prognozes tirgū (attiecībā uz saistīto pakalpojumu vai preču pieejamību), paredzēto pasākumu atbilstības izvērtējumu brīvai un godīgai konkurencei

Neietekmē

4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām gan attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, gan fiziskajām personām un nevalstiskā sektora organizācijām, gan budžeta finansētām institūcijām

4.1. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā

Talsu novada Izglītības pārvalde

4.2. Galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību;

Saistošo noteikumu 22. punkts paredz, ka iesniegumi, kuri saņemti līdz šo noteikumu spēkā stāšanās brīdim, tiek reģistrēti pieteikumu iesniegšanas secībā un, nodrošinot vietu izglītības iestādē, arī šiem bērniem tiek piemēroti saistošajos noteikumos noteiktie nosacījumi.

Saistošie noteikumi regulē atveramo komplektu skaitu attiecīgajās izglītības iestādē, kā arī uzņemamo bērnu skaitu, ņemot vērā gan pieejamās klašu telpas izglītības procesa īstenošanai iestādē, gan to platības un ietilpību saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par prasībām, kādas jāievēro izglītības iestādē, tai skaitā, klašu komplektu piepildījumam, ņemot vērā klašu telpu platības. Lēmumu par minēto komplektu skaitu konkrētajā klases pakāpē pieņem Izglītības pārvalde līdz 1. martam, ņemot vērā iespējamās izmaiņas skolu tīklā, kas saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto, jāpieņem sešus mēnešus pirms iespējamās reorganizācijas.

Noteikumos paredzēts, ka iesniegumu reģistrācijai uz konkrēto iestādi var iesniegt pašvaldības apmeklētāju centrā, pagasta pārvaldēs, kā arī nosūtot uz oficiālo e-pasta adresi vai e-adresi. Iesniegumi tiek reģistrēti iesniegumu iesniegšanas kārtībā, un, izvērtējot iespējas uzņemt konkrētajā bērna/bērna vecāka izvēlētajā izglītības iestādē, piemērojot noteikumos minēto prioritāro secību:

- pirmām kārtām nodrošinot ar vietu tos bērnus, kuriem attiecīgā iestāde ir tuvākā deklarētajai dzīvesvietai vai izglītības iestāde un deklarētā dzīvesvieta atrodas vienā pašvaldības pagastā vai pilsētā. Piemērojot nosacījumu par tuvāko izglītības iestādi, kura atrodas Talsu pilsētas teritorijā, ja bērns deklarēts ārpus Talsu pilsētas teritorijas,

tiek pieņemts, ka attālums līdz tuvākajai iestādei ir tāds kā līdz tuvākajai iestādei Talsu pilsētas teritorijā, savukārt vecākam pastāv iespēja izvēlēties jebkuru no Talsu pilsētas skolām.

- tam secīgi nodrošinot ar vietu bērnu:
 - o kuru brālis vai māsa apgūst pamatizglītības programmu konkrētā izglītības iestādē;
 - o kuru pagasta teritorijā vai pilsētā nav iespēja apgūt pamatizglītības izglītības programmu attiecīgajā klases pakāpē vai nokļūšana līdz tuvākajai izglītības iestādei ir apgrūtināta (attālums līdz sabiedriskā transporta pieturai vai skolēnu pārvadājuma maršrutam tālāks kā 5 km);
 - o vecākam nodibinātas darba tiesiskās attiecības ar konkrēto izglītības iestādi;
 - o citi administratīvajā teritorijā deklarētie bērni;
 - o citā novadā deklarētie bērni.

Saistošie noteikumi regulē termiņus, kuros tiek pieņemts lēmums par iespēju bērnu nākamajā mācību gadā uzņemt vai atteikt uzņemšanu pašvaldības skolas attiecīgās klases pakāpē. Ja vecāks nav iesniedzis iesniegumu reģistrācijai rindā uz konkrēto iestādi līdz minētā lēmuma iesniegšanai, tad vecākam pastāv iespēja bērnu reģistrēt rindā jebkurā laikā, tomēr, ja reģistrācija notikusi pēc tam, kad vietas jau nodrošinātas bērniem ar zemāku prioritāti, jaunreģistrētais bērns var pretendēt uz vietu izglītības iestādē tikai tad, ja tajā vēl ir brīvas vietas.

Vecāks par iespēju, ka bērns var tikt uzņemts izglītības iestādē, tiek informēts ar Izglītības iestādes izdotu lēmumu 10 darba dienu laikā pēc noteikumos attiecīgās prioritātes izvērtēšanai minētajiem termiņiem.

Saistošie noteikumi precizē pašvaldības iestādi – Talsu novada Izglītības pārvaldi, kuru izglītības iestādes vadītājs informē, ja pieņemts lēmums atteikt bērna uzņemšanu izglītības iestādē.

Papildu tam saistošie noteikumi nosaka vecāka pienākumu nekavējoties informēt izglītības iestādi, ja pēc iesnieguma iesniegšanas par bērna uzņemšanu izglītības iestādē, viņš izvēlas citu izglītības iestādi. Minētais pienākums noteikts, lai pastāvētu iespēja uzņemt iestādē citus bērnus, kurus nav bijis iespējams uzņemt saskaņā ar saistošajos noteikumos noteikto.

Saistošie noteikumi nosaka, ka uz Talsu pilsētas skolām tiek veidota vienota rinda, lai, ievērojot saistošajos noteikumos noteikto prioritāro secību, būtu iespējams piedāvāt vietu kādā no Talsu pilsētas izglītības iestādēm, atbilstoši to kapacitātei. Lai bērns varētu pēc iespējas mācīties tajā Talsu pilsētas izglītības iestādē, kurā ir vēlme, vecāks, reģistrējot bērnu rindā uz izglītības iestādi norāda prioritāro kārtību, un, ja attiecīgajā izglītības iestādē, kura norādīta kā pirmā, nav vieta izglītības iegūšanai, bērnam tiks piedāvāta nākamā iesniegumā minētā, kurā būs vieta izglītības iegūšanai.

Saistošo noteikumu neizdošanas gadījumā pastāv risks, ka izglītības iestādēs, sevišķi Talsu pilsētas izglītības iestādēs, nav iespējams nodrošināt vietas attiecīgajā pašvaldības teritorijā deklarētajiem bērniem gan pamatizglītības, gan vidējās izglītības posmā.

Līdz šim bērnu uzņemšanas prioritārā kārtība nav bijusi noteikta, jo nav bijusi nepieciešamība.

4.3. Paredzētās administratīvo procedūru izmaksas:

4.3.1. Saimnieciskās darbības veicējiem

Neietekmē

4.3.2. Fiziskajām personām

Neietekmē

4.3.3. Nevalstiskā sektora organizācijām

Neietekmē

4.3.4. Budžeta finansētām institūcijām

Neietekmē

5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem

5.1. Pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi

Saistošie noteikumi izstrādāti, lai izpildītu Izglītības likuma 17. panta pirmajā daļā noteikto pašvaldības pienākumu – nodrošināt bērniem, kuru dzīvesvieta deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā, iespēju iegūt pamatizglītību bērna dzīvesvietai tuvākajā pašvaldības izglītības iestādē.

5.2. Pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.).

Noteikumos paredzēts, ka iesniegumu reģistrācijai uz konkrēto iestādi var iesniegt pašvaldības apmeklētāju centrā, pagasta pārvaldēs, kā arī nosūtot uz oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi. Saistošo noteikumu īstenošanu veic Talsu novada Izglītības pārvalde un Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādes.

Papildus – tiks uzlikti papildu pienākumi un uzdevumi esošajām amatpersonām (darbiniekiem). Nav plānots veidot jaunas institūcijas vai darba vietas.

6. Izpildes nodrošināšana

6.1. Saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija

Saistošo noteikumu izpildi nodrošinās Talsu novada Izglītības pārvalde un Talsu novada pašvaldības vispārējās izglītības iestādes, kas īsteno pamatizglītības programmas. Uzraudzību nodrošinās Talsu novada Izglītības pārvalde.

Nav plānots veidot jaunas institūcijas vai darba vietas.

6.2. Izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība (nedublējot 2.sadaļā norādīto)

Nav nepieciešami

7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana

7.1. Vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai

Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai.

7.2. Samērīguma tests

7.2.1. Vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai

Jā

7.2.2. Vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai

Nav identificēti

7.2.3. Vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša

Jā

8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām, tostarp norādot Pašvaldību likuma 46.panta trešajā daļā minēto informāciju

8.1. Sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā

Saņemts viens iesniegums bez ieteikumiem par nepieciešamajām izmaiņām, kurā paustas pārdomas par vecāka tiesībām izvēlēties bērnam skolu.

8.2. Izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli)

Sabiedrības viedokļa noskaidrošana par saistošo noteikumu projektu Talsu novada mājas lapā www.talsunovads.lv no 28.12.2023. līdz 11.01.2023.

8.3. Sabiedrības pārstāvju izteiktie priekšlikumi un iebildumi, norādot, kuri no tiem ņemti vērā

1. Kritērija, ka bērna brālis/māsa mācās izglītības iestādē, iekļaušana prioritāšu sarakstā – minētais kritērijs jau noteikumu projektā iekļauts 9.2.punktā.
2. Kritērija, ka bērna vecākam nodibinātas darba tiesiskās attiecības izglītības iestādē, iekļaušana prioritāšu sarakstā – minētais kritērijs iekļauts noteikumos (9.4.punkts).
3. Iesnieguma iesniegšanas vietu papildināt ar Izglītības pārvaldi un attiecīgo izglītības iestādi – ņemts vērā, papildinot noteikumu 4.punktu.

8.4. Par saistošo noteikumu projektu saņemtie viedokļi pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, to apkopojums un izvērtējums (iesniedzēji, vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums)

8.5. No institūcijām saņemtie viedokļi un atzinumi, to apkopojums un izvērtējums (vērā ņemtie viedokļi, vērā neņemtie viedokļi, pamatojums) – gan tādi, kas saņemti, pamatojoties uz normatīvajos aktos noteiktu pienākumu, gan lūgti pēc pašvaldības iniciatīvas, gan sniegti pēc institūcijas iniciatīvas

Nav

8.6. Informācija par cita veida saziņu un konsultācijām, ja tādas bijušas
--

Informācija tika publicēta arī sociālajā vietnē Facebook un laikrakstā “Talsu Vēstis”.

Domes priekšsēdētāja

E. Kārklīņa